

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

AZ „EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR” ÉS A „SÁROSMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET” KÖZLÖNYE.

<p>Szerkesztői iroda: Megyeház.</p> <p>Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.</p> <p>Kiadóhivatal: Az EPERJESI MÉPBANK helyiségeiben, főútea 2 ik sz. a.</p>	<p>Megjelen: minden vasárnap.</p> <p>Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:</p> <table border="0"> <tr> <td>Egy évre</td> <td>5 frt — kr.</td> </tr> <tr> <td>Félévre</td> <td>2 „ 50 „</td> </tr> <tr> <td>Negyedévre</td> <td>1 „ 25 „</td> </tr> </table>	Egy évre	5 frt — kr.	Félévre	2 „ 50 „	Negyedévre	1 „ 25 „	<p>Hirdetési díj: háromhasabos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.</p> <p>Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 krajczár.</p> <p>Nyilttér minden sor 10 kr.</p>
Egy évre	5 frt — kr.							
Félévre	2 „ 50 „							
Negyedévre	1 „ 25 „							

Viczinális útaink.

Főlöleges munkát végeznénk, ha nagy feneket kerítünk a dolognak, midőn a jó karban levő s teljesen rendezett utak előnyét, nagyfentosságát, mindenekelött pedig szükségét hangsúlyozzuk.

A közélet, a tapasztalás számtalanszor beigazolta, hogy azon vidékek, melyeknek jól rendezett s minden irányban szétágazó utahálózata van, úgy a szellemi, mint az anyagi virágzásnak sokkal magasabb fokán állnak, mint azon tájakok, hol egyik községből a másikba való utazás valóságos istenkísértés s rossz utaknak miatta.

Állami s megyei utaink meglehetősen jó karban vannak, hanem azt már bizony-bizony el nem palástolhatjuk, — bármily jó szándékkal is viseltessünk megvénk iránt, — hogy ugynevezett viczinális (vidéki, helyi érdekű) utaink még mindig a legkezdetelegesebb kezdet nehézségeivel küzdenek.

Ennek különben meg van a maga, igen könnyen kimagyarázható oka.

Ugyanis az egyes községeknek kötelezett munkacereje az állami s megyei utak kiépítésénél annyira föl van használva, mondhatnók kizsákmányolva, hogy ily körülmények mellett az egyes községeket a viczinális utak kiépítésére is ráerőszakolni, szoros értelemben impraktikus dolog volna.

Megyénk alispánja úgy ezt, valamint a jó viczinális utak okvetlen szükségét is belátta, miért is igen tapintatosan egy olyan expedienst használt, mely remélni enged, hogy vidéki, helyi érdekű utaink idővel mégis jó karba jutnak.

Elismerjük mi magunk is, hogy — különösen a közmunkát illetőleg — népünk vállát igen nagy teher nyomja, de mindemellett kénytelenek vagyunk azt is beismerni, hogy a viczinális utakat csak az egyes községek, mint közvetlen érdekelték, építhetik ki.

Legelőször is ők fogják huzni annak a hasznát, tehát először is ők kötelesek meghozni az áldozatot, bármily súlyos legyen is az.

A mi népünket persze rémitő nehéz kapacitálni még olyan dologról is, melynek haszna tisztán és közvetlenül reá hárulna, miből folyólag merjük állítani, hogy a viczinális utak kiépítése tekintetében az egyenes nyílt parancs olyan visszatetszést szült volna a községek kebelében, mely a jó ügyet nemesak, hogy nem előzozdította, hanem nagyon is hátráltatta volna.

TÁRCZA.

Nagybőjti eszegek a magyar nők eredetéről és jogállapotáról.

Írta és a „Széchenyi-kör”-ben felolvasta: **Sztankay László.**

Gondolom, hogy Lessing mondta egy könyvről azt a kritikát, hogy „a mi jó benne, az nem új, a mi pedig új benne, az nem jó”. Ennek a bírálásnak van kitéve az én értekezésem is, mert a nőkről már annyian és annyit írtak össze, hogy számomra már v jmi kevés anyag maradt: s ha még azt a keveset is rosszul használom fel, akkor méltán magamra vonom nemesak a hölgyek nevezetelét, hanem a kritika sújtó ítéletét is, a menyinyiben t. i. ily karezzolat-idezet alá eshetnek.

Megszokozom mind a kettőt, hiszen mai nap amugy is az ipar és kereskedelem világát éljük, minek folytán senki sem veheti tőlem rossz néven, hogy „rizikóval” dolgozom, s kiteszem magam a vétkes könnyelműségből eredt szellemi bukás esélyeinek.

Ezeket különben csak azért boesítottam előre, hogy értekezésem „előző” hiányában ne szenvedjen, mint divat embere, ismervén a kor jogos kívánalmait, melyek még a keztyűtlen kezét is tisztességtelen dolognak tartják.

Es ezzel, miután magamat a „finom társalgó” 111. §-ának szelleme szerint, mely nem szól ma-kaesságról, mint a sorrendtartás hasonaszámú cik-kele — minden kifogás nélkül bemutattam, bele-kezek témámba.

A mi a magyar nő eredetét illeti, erre nézve ép oly eltérők a nézetek, mint a hölgyek véleménye, ha báltoilletéről van szó.

Megyénk alispánja tehát igen helyesen s tapintatosan eselekedett akkor, midőn az egyes járá-sok szolgabírát arra hívta fel, hogy a hatáskörük alá tartozó s egy-egy útvonal kiépítésében érdekelt községeket csoportosítsák s tegyék magukat velük érintkezésbe a kiépítéshez való hozzájárulást illetőleg.

A viczinális utak kiépítésének ügye jelenleg ebben a kezdetleges stádiumban van. Hogy a szolgabírák tettek-e lépéseket e tekintetben, azt nem tudjuk, — de hogy erélyes alispánunk nem fogja elaludni hagyni az ügyet arról garancziát nyujt nekünk megveszerte ismeri energiája s a megye felvirágzását, jólétét czélzó s máris — ámbátor gyakran nagy bajjal — keresztülvitt számos üdvös intézkedése.

Szerény véleményünk szerint a viczinális utak kiépítése talán azért halad oly apró léptekkel a megvalósulás felé, mert ninesen még erre vonatkozó megyei szabályrendeletünk.

E szabályrendeletnek üdvös voltát számos törvényhatóság belátta és sietett is meghozni „a viczinális utak építése és fentartásáról és a viczinális közmunkáról” szóló rendeletet, mely oly annyira életképesnek bizonyult, hogy a legtöbb helyen esak-hamar aránylag rövid idő alatt nem remélt eredményhez vezetett.

Nem végezne főlöleges munkát megvénk törvényhatóság sem, ha egy ily értelmű szabályrendeletet dolgoztatni ki s azt a legközelebbi közgyűlés elé terjesztené.

Mi annyira fontosnak tartjuk e kérdést, hogy a jövő számunkban általános részleteiben ismertetendő e nemű szabályrendeletre eleve is felhívjuk megvénk közönségének figyelmét.

Akikről az isten gondoskodik.

Kik lehetnének mások, ha csak nem a szegény apátlan, anyátlan árvák?

Hangsúlyoztuk, hogy szegény, mert a gazdag árvák, avagy legalább olyanok, kiknek existenciája biztosítva van, még sem annyira szánuandók, mint ama földhöz ragadt szegény fergek, kikre — midőn kenyeret kereső édes szülőiket behatolják a hideg sírba — rendesen ugyanesak a halál, még pedig éhhalál, vagy még az ennél is keservebb kegyelemkenyér vár.

Ezekről igazán csak a jó isten gondoskodik!

A magyar-ról szóló mondák szintén adnak megfejtést ős nagyanyánk kiléte s származása felől, de mi ezt el nem fogadjuk. Horváth István praktice fogta fel a dolgot, a magyarok eredetének levezetését egyenest az első emberpáron kezdte meg. Sajnos azonban, hogy ezen állításának nem adhatók igazat, még pedig egymagában véve esekélynek látszó, de lényegében fontos körülményből vonva le, czáfólatot nem tűrő következtetésemet.

Ha a magyar nő eredetét megakarjuk érteni, abba a korbá kell vissza vezetnünk, melyben még tündérek kormányozták a világot, ebben a boldog aranykorban a firmamentum nem tudom melyik tájkán volt kihászva Amaroth tündér királynak országa, melyet nagy bölcsességgel kormányozott, a mi már onnan is kiténik, hogy nem volt finans-minisztere s így nem volt fogyasztási adójövedelme sem: a krónika legalább hallgat erről a magas állásról s említést sem tesz a végrehajtókról, jelen századunk ezen szükségességéről. Hanem a mennyire bölcs vala Amaroth mint király, épen annyira gyöngye volt mint atya.

Legifjabb s legszebb leánya, a bájos szépségével elvakító Csilla arra a gyerekes gondolatra jutott, hogy ő szeretné megnézni a földet, milyen lehet az, s milyenek gyermekei: az emberek.

Amaroth váltig ellenezte e badar kívánságot, hanem hát igen jól tudjuk, hogy magyar szépeink bizony-bizony akaratosak egy kissé s így épen semmi esodálni való nines a dologban, ha a gyögyörű Csilla, az udvari főtáltos ominózus jóslatai daczára is, egy rövid napocsát mégis kinyert királyi atyjától.

Csilla Ázsiában a kaukázusi hegyormok közt elterülő virágos völgyek egyikébe szállt le s embert keresett ragyogó szemével. Am de hiában,

Az amolyan teljesen vagyontalan és egyáltalában semmiféle rokonnal nem bíró, árván maradt 4—5 éves gyermek, — a leggyakrabban esetben vagy elhal még gyermekkorában, vagy ha felnő is, elesenevezett egyén válik belőle, mivel csak baja van a községeknek, vagy (s ez a legrosszabb!) szükségből gazember, mihaszna népség közé kerül-vén, eltanulja azoknak mérges erkölését s belőle is tolvaj, gazember, társadalom salakja válik.

Ezen a nagy bajon akart a megye közönsége némileg segíteni, midőn a legutóbb megtartott megyei közgyűlésen „a vagyontalan gyámoltak és gondnokoltak felségélyezéséről” szóló szabályrendeletet egész terjedelmében elfogadta.

Maga a szabályrendelet rövidke 12 kaesből (§.) áll, hanem azért bátran elmondhatjuk, hogy az a sok jó és üdvös, ami e 12 pont által létesítve van, sok szegény árvának fogja felszártani keserűségzsúlta könyeit.

Az említett szabályrendelet abból a szempontból indult ki, hogy a megye árvapénztári tartalék-alapja ez idő szerint már oly tekintélyes összeget képvisel, hogy az esetleges veszteségek fedezésére nagyon is elegendő, miért is jövőre ezen alap évi kamatjának csak egyik fele fog a tőkéhez esatol-tatni, a másik fele pedig minden évben a vagyontalan gyámoltak és gondnokoltak felségélyezésére fordítatik.

A szabályrendelet 5. §-a szerint ezen segélyre igényt tarthatnak:

1) a szülők és nagyszülők nélkül maradt és 12 éves korukat még el nem ért, — vagy ennél idősebb, de testi fogyatkozásban szenvedő, munkaképtelen, vagyontalan gyámoltak és gondnokoltak;

2) szülőiktől elhagyott, vagy szüleikkel és nagyszüleikkel együtt közsegélyre szorult gyermekek;

3) lelencek és

4) gondnokság alá helyezett, de nem közveszélyes, vagyontalan elmebetegek, siketnémák és gyöngye elméjük.

A szabályrendelet további pontjaiban a vagyontalan árvák eltartásáról intézkedik, még pedig igen helyesen, midőn kimondja, hogy azokról az illető község köteles gondoskodni, mely, ha a tartási díjat nem volna képes fedezni, kérhet segélyt a vagyontalan gyámoltak és gondnokoltak segély-alapjától.

Hasonlóképen segélyt kéhetnek azok is, kik

mert egyetlenegy földből gyúrt emberke sem volt látható a horizonton.

Eppen odébb akart szállani, midőn egy ragyogó fegyverzetű lovas csapat tünt fel szeméi előtt, melynek élén hatyú fehér paripán délezeg, ifju levente haladt előre.

Csilla szívében lobbót vetett a szerelem tüze s az első szempillantásra beleszeretett a délezeg vezérbe, aki — daczára agyagváltának — hasonlólag olyasmüt kezdett érezni, mintha a bájos tündérkirálykisasszony két égő szempárja nagyon is felmelegítette volna melle balfelében azt a kis húsdarabot, melyet az ő barbár nyelvükön szívnek neveznek.

Hogy soká ne húzzam-vonjam a szót, egyszeren — röviden kijelentem, hogy az ifju levente Magyar úrfi Csilla kisasszonnyal — ki ezután tündér pongyoláját kénytelen volt tündérországi boudoirjában visszahagyni — mint közönséges földi halandóval stande pede összekelt a nélkül, hogy a háromszori kihirdetés megtörtént volna.

Imigyen boronálta össze a véletlen az első magyar párt.

Arról, hogy Tündérország lakói milyen nyelven beszéltek, még az egyiptomi gúlákbeli előkotorászott papirostekerek és heroglyphik sem emlékeznek meg, de hogy Csilla férjét s ez vizont őt olyan tüstént a schulverein agyarkodása daczára is megértette, biztosan lehet következtetni, hogy úgy az egyik, mint a másik magyarul érzett s beszélt s ebből végkövetkezményként állithatni, hogy a tündérek is magyarul beszéltek.

Csillát azon percztől kezdve, melyben Magyar-nak feleségévé lett, szokásaink és törvényeink szellemében rögtön Magyar-nak hívták, . . . s így létet adott az első magyar nőnek.

A tisztelt hölgyek tehát a tündér Csillában később férjezett Magyar-né asszonyságban tisztelik

a vagyontalan gyámoltakat és gondnokoltakat, a nélkül, hogy erre a törvény értelmében kötelezve volna, ingyen eltartják, illetve gondnokolják.

Az ez ügyben intézett kérvények a megyei árvaszékhöz terjesztendők be a járási szolgabíró útján, ki köteles az illető árva vagyontalanságát, ügyintézésén a község hasonló helyzetét vagy túlléphetőségét igazolni.

A segélyösszeg mérvét a megyei árvaszék alapítja meg, melynek határozata ellen a közigazgatási bizottsághoz, innen pedig a belügyminisztériumhoz lehet felelődni.

Ez volna — röviden elmondva — a szabályrendelet veleje, melyért minden jó emberbarát esakis hálás köszönettel tartozik a törvényhatóságnak, melynek figyelme a nyomor s inség gyermekeire is kiterjed.

Most már tehát elmondhatjuk, hogy a szegény apátlan, anyátlan árvákról nemcsak a jó isten, hanem nemesen gondolkodó megyénk is gondoskodik!

Kis-szebeni állapotok.

Kis-Szeben, 1885. márczius 27.

A kis-szebeni kisdudóda sorsa az 1884. évi budgettárgyalásnál szintén szóba került: az öreg magistratus belátván annak szükséges voltát és helyeselyén indokolását, ellenőrvül csak azt hozta fel, hogy azt a város anyagi körülményei nem engedik, s elhatározatott, hogy a városi lakosságra pótlék fog kivetetni, mely esetben a magas kormány is belátva anyagi helyzetünk kedvezőtlen voltát, bizonyosan segélyben részesít majd bennünket. Meg van mindkettő. Itt a pótlék, itt a javadalmazás, s mi mégis a régiek vagyunk, t. i. óvoda nélkül. Előterjesztés történt az iránt, hogy rendezzünk egy sorsjátékot, melynek jövedelméből veszünk telket s építünk, ha kell alkalmas lakást stb. A városi tanács azonban erre azt felelte, hogy az ilyféle sorsjátékokhoz nincs meg a bizalom. Igaz, hogy az efféle koldulások nagyon gyakoriak, de számba véve, mennyire áldozatkész a magyar közönség az efféle jótékony tettekre, mennyire pazarul adja ki fillereit ily célokra, nem lehetne a siker iránt már eleve kétséget táplálni, holott bizony számolhatunk rá, hogy a magas kormány ehhez való minden concessióját szívesen megadná. Különböző pénzzel valamit tenni nem is mesterség, de anélkül, pénzt teremteni, ezelt érni, persze az már egy kis fáradsággal jár.

Nemcsak e tekintetben, de a város anyagi érdekeiben is, méltán vádolható magistratusunk mulasztás és közönyös, így a többi közt a már e lapok hasábjain is szellettett azon a városra rendkívül fontos körülmény, hogy az e város jogaihoz tartozó királyi jognak részben más, vagyis a 80 belvárosi ház által szesz s pálinka eladáshoz való jogalap nélküli bírlalása minden törvényes alapot nélkülöz, nagy vajadás s utánjárásba került, míg ezt azonban kijártuk, több közgyűlés volt s már ez ügyet napirenden nem látva, megintertelláltuk városunk fejét, mire azt a választ kaptuk, hogy senki sem fog intézkedni és ellenségeket szerezni. Ha a bíró is úgy okoskodnék, hogy al- és felpereinek igazat akarna adni, nagyon meggyűlöne a baja, de különben úgy a hivatalos eskü, valamint az igazság szent igéje mást diktál. Az igazságot, a város érdekét valaki haragjának alárendelni, nem férni tempó. Különböző, mire e soraim napvilágot látnak, az ügybuzgó és igazságszerető alispán úr ó nagysága fog az ügy elintéztetése iránt megkérteni, ki

ósanyjukat, kinek szépségét, báját, forró szerelemre gyülő szívét egyaránt örökölték kíváncsisága s akaratosságával együtt.

A tündérrege, mely a magyar nő eredetéről a homály fátyolát emígyen lebbenti fel, talán nem is egészen valószínűtlen, ha tekintetbe vesszük, hogy Csillának a neve még ma is él a „Csillag” szoban, melylyel oly gyakran szeretjük összehasonlítani a szép hölgy-szemeket.

Talán ép ezen tündérrege után nevezte el egyik hírneves külföldi író Magyarországot a nők paradicsomkertjének. Talán ezen tündéri származás okozta azt, hogy Magyarország kezdettől fogva kitűnő lovagiasággal viseltetett a nőnem iránt, tiszteletreméltó állást vívott ki részére törvényeiben, férje házában nemesak személyileg, de vagyoniilag is különös pártfogásban részesült mindig, s ezek alapján oly anyagi előnyt nyert, milyent a legkedvezőbb házassági szerződések sem esközölhetek volna.

Talán ép ez oka annak, hogy régebben, különösen 1848. előtt, oly ritkán kötöttek nálunk házassági szerződések, úgy fogván föl ezeket az ő magyar nemzeti jellem, mint az egymás iránti hű szerelem és hű ragaszkodás nyilvános sérelmét s egyenes földulóját.

A szerelem — mondák a mi régi jó öregeink — nem árúzik, melyet dobra ütni vagy alku és szerződés tárgyává lehetne tenni.

De lássuk most már, melyek azok a családi és öröklési jogok, melyeket a törvényhozás a magyar nőnek biztosított.

A nőket jogi szempontból mint leányokat és asszonyokat kell megkülönböztetni. Szólván a leányok között ismét az apáczákról és menyasszonyokról, az asszonyok közt ellenben a férjes, a férjelen és özvegy asszonyokról. Lássuk tehát a leányok közül először is az apáczákat, nem azért, mintha

bizonyosan nem retten vissza ilyféle murmusok előtt. Hogy ezen kérdés a városra, nem oly esekélyesség és nem oly közönyös, elég lesz ehelyütt megjegyezni csak azt, hogy ezen a várostól elhaszonélvezett jog 3—4000 frtot, tehát a városi jövedelem majdnem egy ötöd részét képviseli.

Városi ügyeink zökkenő menetét nem kis mértékben a rendszer hiánya zsiabasztja, így a közgyűlések elő jövő ügyek minden előkészület nélkül terjesztetnek elő tárgyalás alá; ez még magában véve nem egyedüli baj, de jellemzők a mi közgyűléseink arról, hogy az így készületlenül napirendre tűzött tárgyak, nem ügybuzgóságból, de ha azt valami magánérdek úgy hozza magával, a francia forradalom korszakára emlékeztetnek vissza: ilyenkor nem egy, de többen szólalnak fel s illetőleg szólni akarnak; itt ismét azé a diésőség, kinek nagyobb a pártja, vagy kinek élesebb a hangja. Az ilyenek aztán a szólásszabadságot nagyon tág értelemben magyarázzák.

Tülszerény városi képviselőink testülete azonban hatáskörének terjedelmét sem ösmeri, amennyiben szerény felhívásom szerint a városi közgyűlés felügyeleti joga kiterjed a városi tisztikar által képviselt s vezetett minden ágaira, tehát az árvák ügye is, — mégis ebbeli felügyeleti jogunk kétségbe vonatik. Legnagyobb bajunk az erély hiánya, mely miatt a mérszárosoknak valódi alárendeltjei vagyunk; nem elég, hogy drága pénzért igen silány húst eszünk, de még a mérték is tökéletlen. A kihágókra kirótt bírság (2 frt) oly esekély, hogy az illetők meg sem érzik azt, sőt olyan skandalum is történt már, hogy a mérszárosok egy dögölt tehenet csempésztek be; megettük szépen: örölg bajunk, annyira megszoktuk ezen rendtelenséget, mint cigány az akasztófat. Ma ismét egy beteg marhát vágat le, meglátjuk: mi lesz belőle? a láma nagy, de ha mennydörög s nagyon vilámlik, rendszeren kis eső szokott következni.

Kenyér, zsemlye s egyéb fogyasztási s élvezeti cikkek, kinek mikor, hogy s minő mértékben s minőségben tetszik, úgy találja fel azt a közönségnek; elfogy még ha méreg is volna benne. Mesterségek bór s italművekben sines nagy hiány nálunk, azon hozzáadással, hogy mértékellenőrzésről szó sinesen.

Személybiztonság tekintetében meg nem ártana, ha mindenki a vadászegylethe lépne, vagy legalább is botpuskát szerezne, ha már restelli a revolvért, mert a négy rendőr tanulatlan hajdu, ki az öreg magistratus szolgálatait úgy mint a postát, sóprést, imitt-amott esavargókat, részeges embert aretál a sétatérén. Felfegyverzés és szokásaira nézve a híres fekete seregéből látszik assentálna lenni, — de nem is esodálhatjuk, ha a szemét behunyja, mert hiszen nem bolond, hogy magát esekély fizetés mellett megvertesse, sőt agyon is fűttese.

Igy van ez nálunk intra muros, et extra.
T. Gy.

Levelezés.

Soóvár, 1885. évi márczius 22.

Tekintetes szerkesztő úr!

A Soóvár vidéki magyarságot s népnevelést terjesztő kör választmánya áthatva magasztos hivatásának érzetétől, elhatározta, hogy a gondnoksága alatt lévő soóvári óvodát különféle foglalkoztató s játékok szerekén kívül jó s a kör igényeinek meg-

ők volnának a legfontosabb női személyek, hanem azért, mert velük, úgy is mint legigénytelenebbekkel, itt legkönnyebben végezhetünk

Bár törvényeink az apáczák tisztas rendje irányában intézkedései túlszigoriaknak látszanak is, a mennyiben még az őket törvényszerűen megillető örökrészek is csak tízedrészével engedik őket szabadon rendelkezni — e szigor törvényhozó apáczáknak a női szív ügyeinek teljes ismeretéről tesz bizonyosságot.

Hazai törvényeink az apáczáknak csupán két magánjogot tulajdonítanak: az évi járadékot 100 frt erejéig és a vérrokonok utáni törvényes öröklést, mely egytizedrésze annak, mit végrendelet nélkül kapnának, — az 5000 frtot azonban még ez sem haladhatja meg. Különböző mire van szükség az ily jámbor léleknek? A törvényhozás bölcsesége nálunk meg tagadta meg magát, a kívánalmak s igényekhez mérten mérvén! Az ily nők — ismerve saját tapasztalásukból az életet — anyagi érdekeikről a Jemondás pillanatában is tudtak s tudnak gondolkodni; e törődünk velük.

Mennyivel irigylendőbb az apáca sorsánál a menyasszonyé, ki nem fogad föl semmit, úgy lévén meggyőződve, hogy a mi valóban szép, jó és nemes: arra ünnepléses igéret nélkül is köteleztünk s erősen hívén, hogy Istent az tiszteli és imádja legjobban, ki a rosszat kerüli és erényes életet él; ez pedig a zárda talán kívül is ép úgy lehetséges, mint azokon belül.

Túlárado örömlük tengerében a jegyesek azt hiszik, hogy a hajnal az ő számukra veszi föl rózsafátyolát, az ég számukra hozza fel napját, esillagait; a föld csak nekik termi virágait, az álmok legszebb képei őket látogatják meg csupán s hogy minden széppé s ragyogóvá lesz, mihez hozzáérnek.

felelő szemléltető eszközökkel, mint a gondolkodási tehetség fejlesztéséhez és a nyelv elsajátításához pedig legezéltvezetőbb organumokkal, az ezen célra rendezendő jótékonyzélú mulatságokból befolyt pénzüsszögből fölszereli és a szemléltetési tanmód fokozatos alkalmazása s rendszeres beosztása által edes hazánk esengő nyelvének elemeival már e zsenge esemetékekkel is megkedvelteti.

Ezen magasztos eszmének megpendítése után a kör választmánya rögtön választott egy kéttagú bizottságot, hogy ezt az ügyet magáévé tegye és a beszerzendőnek vélt tárgyaknak költségvetését egy névjegyzékben összeállítva, a legközelebb tartandó választmányi ülésig mutassa be.

A beszerzendő tárgyak költségvetésének bemutatása s helyben való jóváhagyása után a kör ismét ezen kéttagú bizottságot bízta meg, hogy az általa szükségesnek vélt eszközöket a tek. Dömötör Géza orsz. övöképezde igazgató úr által megajánlott Sziklay J. és fia budapesti tanszer és fröbelféle foglalkoztató cikkek kereskedésében (Nagyharang utca 7. sz.) rendelje meg.

A bizottság a kör által nyert utasításhoz képest híven eljárván, portoköltségeken kívül 68 frt 01 kr. értékű szereket rendelt meg, melyeket a kör legjobb állapotban átvéve, mint legezéltvezetőbb taneszközöknek ismerte el.

Azért itt alkalomszerűnek látjuk, első sorban tek. Dömötör Géza orsz. övöképezdei igazgató úrnak, ki a megrendelt foglalkoztató eszközöknek ezélszerűbb megválogatását személyesen eszközölni kegyeskedett, körünk nevében hálásan megköszönni; másodsorban pedig Sziklay J. és fia kereskedő cégét azon hazafias áldozatkészségeért, melylyel nemcsak soóvári körünket, hanem a haza bármely vidékén hasonezélú köröket is részesíteni kegyes volt, hálás elismerésünk jeléül a nagyérdemű t. közönség meleg párlfogásába ajánlani, mivel a nevezett cég készpénzítés esetében 7%-ot s egy negyedévi várás után pedig 5%-nyj árleengedési kedvezményben részesíti vevőit.

A Soóvár vidéki magyarságot s népnevelést terjesztő kör választmánya megbízásából

Vrablovich Román és Románszky Antal,
választmányi tagok.

Külfélék.

Hivatalvizsgálat Krausz Béla, kassai kir. pénzügyigazgató s kir. tanácsos a múlt hét elején városunkban időzött s a helybeli kir. illetékkiszabási és adóhivatalokat vizsgálta meg. Mindkét helyütt teljesen rendben talált mindent s megelégedését fejezte ki.

Üresedésbe jött állomások. A kassai postagazgatóságnál több postasegédtségi és szolgai állomás van üresedésben. A postasegédtsiztek évi fizetése 400 frt, 60 frt lakpénz s 30 frt ruhaatlány; a szolgáké pedig évi 300 frt, 60 frt lakpénz s természetben kiszolgáltató ruha. Pályázni kívánók kellően felszerelt kérvényeiket a kassai postagazgatóságnál 6 hét alatt nyújtsák be; megjegyzendő azonban: az első 200 frt, az utóbbiak pedig 100 frt biztosítékot tartoznak letenni.

A nagy-sárosi múmalom részvényesei f. hó 17-én a városi tanácssteremben rendes évi közgyűlést tartottak. Az igazgatósági jelentés tudomásul vétetett s ezután a megejtendő választás fölöslegesnek mutatkozott, a mennyiben az eddigi tisztviselők egyhangulag megválasztattak. Egy új

Igy volt ez nálunk régen, így kellene lenni most! De én úgy vagyok meggyőződve, hogy nálunk a völegény esküvője előtti éjjelen arról álmodik, hogy az egymásutánban esedékes váltókat miként fogja írja urának rendezés végett bemutatgatni s a másnap edes gyönyöreit is eme éber álmok zavarják meg. Vagy ha fiatal nejt arra szólítja fel az újoncz férj, hogy készüljön a nász-utrá, ő azzal válaszol: hiszen te pénzügynök vagy, tisztviselő vagy; tudom, hogy legfőlebb három hét múlva meg fogsz ugrani, tán reá érek akkor, hogy mint kiserőd veled megyek.

A boldog menyasszony nemesak a völegényre nézve a legjótékonyabb és legörvendeztetőbb, hanem mindazoknak is, kik őt látják, vagy vele társaloghatnak. Minden pillantata örömtől ragyog; minden szava, egész arczkifejezése a boldogság, remény és hála teljesded teliségét árulja el. S ha könyeket is veszünk észre a menyasszony szemében, hasonlók azok a szeliden hulló reggeli esőhöz, mely után közönségesen szép nap következik. A leány, ki nehéz szívvel, könnyes szemekkel válik meg a szülei háztól: házias szokott lenni.

A háziaság pedig a boldog házassélet alapozlopa. A menyasszony, ki annyira kevés örömet remél e házasságtól, hogy sirva lép abba, sokkal kellemesebben lepetik meg az által, mint az olyan hölgy, ki abban különöset már nem találhat.

A magyar hajdonok egyik legszebb jogai közé tartozott öseink idejében, — ép úgy, mint a hogy tartozik, vagy legalább is kellene tartoznia mai napig — tisztán, forró hévvel, teljes odaadással, híven — szeretni! Ez a legtermészetesebb és soha semmiféle országggyűlésen a tettes karok s rendek által cikkekelyek és paragrafusokkal nem szabályozott, avagy korlátolt joga a magyar szépeknek annyi évszázadon keresztül olyannyira tün-

ajánlat is tétetett Bielek László igazgató által, mely szerint új gabonaesernök építtették, mivel a megkivánt (különösen a rozsliszt) lisztmennyiséget nem bírták győzni. Ezen ajánlat üdvös volta miatt elfogadtatott és a terv kivételére 10000 forint költség lett szánuva. Az évi osztalék részvényenként 40 forintban fizetettik.

Fegyvergyakorlatok. Az ezidei fegyvergyakorlatokra megjelenni tartoznak: a) az 1880., 1878. és 1876-ik sorozási évfolyambeli tartalékos tisztek; b) a többi sorozási évfolyambeli egy évi önkéntesekből előléptetett oly tartalékos tisztek, kiknek a tartalékbeli szolgálati kötelezettsége, a tényleges szolgálatnak huzamosb időre történt elhagyása következtében, a szabályszerű hét évnél rövidebb időre terjed és kik még több fegyvergyakorlatra köteleztettek, mint a mennyivel sorozási éveikhez tartoznának, továbbá a szabadságolt állománybeli honvédtisztek védkötelezettségük mérve szerint; c) azon tartalékos tisztek, kik az 1884-ik évi fegyvergyakorlatot utánpótolni tartoznak; d) az 1880., 1878. és 1876-ik sorozási évfolyambeli tartalékos legénység, valamint I. a tanzászlóaljához az 1884-ik, II. a fegyvergyakorlatokhoz pedig az 1883., 1882., 1880. és 1878-ik években felavatott legénységi állománybeli honvéd egyének, azok kivételével, kik a folyó évi tavaszán további kiképzetésük céljából három hónapra fognak beidézteni.

Jótékonyág. Hazafi Veray János, a nemzet koszorús népköltője, a városi kapitányságnál a városi szegények javára 2 forintot tett le. A híres vándordalnok innen f. hó 25-én távozott el Kis-Szebenbe, hol körülbelül ugyancsak meg fogják bámulni.

Közegészségügy. Jöjjön el valaha a te országod, mert a ki a Divald mellett leveztél s Vilcezhely felé menő utcán végig megy, az bizonyosan kétségbe fogja vonni még azt is, hogy valaha rendezett állapotban létezett dísző Eperjes városában. Nevezett utcában oly minden emberi szaglást meghaladó bűz, gőzölög pestilencia uralkodik, hogy bátran döghalált is lehetne kapni tőle. T. illetékes urak, tegyenek valamit ennek megakadályozására, különösen most, midőn a melegebb időszak már küszöbön van s midőn városunk lakói az említett utcán gyakrabban mennek Vilcezhelyre mentükben.

Utcazák elnevezése. Ismét rákezdjük és addig fogjuk folytatni, míg csak ki nem függesztetnek a névjelző táblácskák, mert azt már csakugyan indolencia a városi hatóság részéről, hogy ebben a sokat firtatott ügyben abszolúte semmitőle intézkedést nem tett. Megmondtuk annak idején, hogy egész részletesen megírjuk a tervet, a városi hatóságnak még csak gondolkodni sem kellesz, csupán a táblák elkészíttetése s kifüggesztéséről gondoskodjék. Most beváltjuk ígretünket. A belvárosban mindössze 19 utca van, melyek közül csak a fő-, árok-, magyar-, szt. Mária-, Flórián- s rózsza-utczákat ismerjük. Ezeket kívül a következő utczákat kellene még ismernie minden eperjesinek: új-utca (a kis sétátér alatt), kovács-utca (a főtezárol a Bényey-féle ház mellett kezdődik s fut egész a kis-sétátér északi végéig), vízveték-utca (a fő-utczáról a Pulszky-féle ház mellett fut le), bástya-utca (a Király-féle ház mellett fut le az árok-utczára), Száraz malom-utca (az árok-utczából indul a Sänger-féle ház mellett), kőfalalatti-utca (az árok-utca háta mögött, hol a kőház van), malom-út (a malomárok mellett fut), takács-utca (a fő-utczáról a Gombos-féle ház siktóra alatt),

esatorna-utca (az alsó kaszárnyával szemben), galamb-utca (a püspöki palota mellett), laktanya-utca (az alsó-laktanya háta mögött), vármegyeház-utca (a törvényszék siktóra alatt kezdődik) és tábor-utca (a gimnázium mellett kezdődik s fut a táborra). Ez volna a belváros, melyen kívül a két külváros s a civilizációtól messzire esett újvárosban szintén legalább is kétszer annyi el nem kesztelt utca van. Tegye meg már egyszer a városi hatóság azt a trefát, hogy csináltassa meg a névjelző táblácskákat, melyeknek láttára olyan díszeseket zengenek ad majorem magistratus gloriam, hogy jó magunk is megrestelnénk.

Bücsüszo. Kaposvárra történt áthelyeztetésem alkalmából az idő rövidsége miatt helybeli nagrabesült ismerőseimtől személyesen nem vehetvén búcsút, kedves kötelezettségemnek tartom, ezt ezen az úton teljesíteni, azon kérelmem nyilvánítása mellett, hogy irántam eddig tanúsított szíves baráti hajlamaikat számomra továbbra is megőrizni kegyeskedjenek. Döry Lajos, honvédhadnagy.

Meghívás. A magyar szent korona országai vörös kereszt együletének alsó-tarcai főnöke folyó évi április hó 7-ik napjának, délután 1/2 3 órákor évi zárkőgyűlést tartandja Lemesen. Erre az alapító, rendes és pártoló tagokat meghívja a választmány.

Nekrológ. Részvételt vettük a következő gyászjelentést: „Glück született Weisz Johanna mint hitvestárs, Dr. Glück Lipót eperjesi ügyvéd, ugy is Herminka, Blanka és Etelka nevű gyermekei nevében, mint fivér s illetve unokahugok. Glück Bertalan mint fivér, mélyen szomorodott szívvel jelentik Dr. Glück Armin, mezőlaborezi vasuti és körorvosnak 1885-ik évi március 24-én, életének 38-ik, boldog házasságának 9-ik évében, tüdővészben történt gyászos kimúlását. Hült tetemei március 26-án, délután 3 órákor tetettek nagy részvét mellett az eperjesi izr. temetőben örök nyugalomra.“ Béke lebegjen drága porai felett!

Muzeum. Nem a kassaiak muzeumjáról, hanem a miénkéről akarunk szólni. Mert hát Eperjesen is van muzeum, csak hogy annak létezéséről igen kevesen bírnak tudomással. Értjük a kir. kath. főgymnasium muzeumját, mely az értesítők tanúsága szerint minden évben gyarapszik érdekes s megsemmelésre méltó tárgyakkal. Mit érnek azonban e szép és érdekes tárgyak, ha a közönség előtt mindörökké zárva van a muzeum? Nem lehetne-e oly formán hasznosítani a muzeumot, hogy az a közönség számára megnyitván? Mi határozottan állítjuk, hogy közönségünk sürün látogatná, s az esetleges beléptidjót sem riadna vissza. Figyelmebe ajánljuk szerény sorainkat az igazgatóságnak.

Póttartalékosok. Április hó 1-ére körülbelül 150 póttartalékos lett behíva 8 heti kiképzetésre. Ezek a legények az egész 8 heti idő alatt a városi polgároknál lesznek bekvártélyozva, mert a katonai laktanyákban nincsen hely. A nem várt vendégeknek bizony alig örvendenek lakosaink!

!!! Ez a három felkiáltó jel azoknak a csodálkozással egy sóhajta után képzeldő oda, a kik mult szerdán délután a nagy sétátéren sétáltak végig. Azt kérdik t. olvasóink, hogy mi lett légyen hát oka ezen bánatos sóhaj kitérésének? Bizony semmi más, csak az az egyszerű körülmény, hogy a sétátér egyik rozoga, korhadt (hja! a városi hatóságon még az idők vas foga sem fog ki!) padján mintegy négy 13—15 éves gyerkőcből álló, ezigárokot füstölő kompánia kedélyesen

kártyázott (pénzre), előttük pedig két flaska lelkét és szellemet emelő spiritusz állott, melyből időközönként „zdruv“-féle toasztok kíséretében nagyokat hörgentettek — mindnyájunk közmegebotránközására. Kérdjük a t. városi hajdu-testületet, hogy vajon tudják-e, merre is fekszik az a nagy sétátér? Ha tudják, úgy miért nem állítanak oda legalább is egy szál esendlegényt, a ki az efféle botrányoknak, lőcsák s fák rongálásának lenne hivatva elejét venni; mert hát mit ér az, ha az ember friss, üde levegőt megyen ki oda szívni s mérges — erkölcsöt lehel be?!

Párbaj. Folyó hó 24-én Z. K., földbírtokos s hivatalnok és S. U., honvédfőhadnagy kard-párbajt vívtak városunkban. S. U. fején kapott kevésbé veszélyes vágást, míg Z. K. kardlappal kapott a fejére. A párbajra a f. hó 21-én megtartott tisztí füzérke alkalmával történt összeközcsezés adott okot.

Elveszett. Derzsák, helybeli kötélverő 4 éves kis fia, a mult héten nyomtalanul eltűnt s azóta még nem is akadtak rája. Egynehány vénasszony tüstént össze ezzen s erősen emlegette a zsidók közeledő husvétját. A bigott népség még most sincs tisztában a mai korszellemmel.

Betöréses lopás. Friedmann Lajos, sebes-kellemesi koresmárosnak a kamaráját 13-ról 14-ére menő éjjelen ismeretlen tettesek feltörték s onnan 95 forint értékű étel- és fehérneműt tolvajoltak el. A tetteseknek még nem sikerült nyomára jönni, azonban több mint valószínű, hogy a lopást azon esavargó, igazolvány nélküli gácsországi zsidók követték el, kiknek a káros szállást adott. Saját kárán tanul az ember!

Toloneczok. Merva János, héthársi és Bobák János s Spisák Mária, mátévágási illetőségű egyének a esendörök Sebes-Kellemesen kóborlás közben elesipték s mint a közbiztonságot veszélyeztető esavargókat illetőségi helyeikre toloncozták el.

Tüzesetek. Budruzsáiban a gróf Westfál tulajdonát képező lakatlan ház s a benne levő 15 mázsa széna f. hó 12-én éjjel 1 órákor porrá égett. A tűz keletkezésének okát nem lehet tudni; a kár mintegy 620 forint rúg. — F. hó 15-én reggeli 2 órákor pedig Szebenben a Goldmann Abraham magtára gyuladt ki s földig égett a benne levő 400 hektoliter zabbal együtt. Az ok itt is ismeretlen, a kár pedig mintegy 1500 forintot tesz.

Elszökött Amerikába egy sassoai illetőségű 67. sz. gyalogezredbeli fika. A legény még mult hó 28-án éjjel 12 órákor érkezett haza Sassoára, hol tüstént levetvén a katonai mundért, polgári öltönybe bujt s Amerikába pályázott. A esendörök csak a katonaruhát találták meg, melyet át is adtak a katonai parancsnokságnak.

Tolvaj eseléd. Hirsch Albert, f.-volvai lakos eselédje, Svoda György még a mult évben feltörte a gazdája éléskamráját s onnan 27 forint értékű ruhát s tojást lopott ki; ezután pedig úgy eltűnt, hogy mostanig híret sem lehetett hallani. A esendörök azonban mégis nyomára jöttek s a jó madarat e hó 10-én Hrabzské községben elfogták.

Boszú. Id. Marovies József, zborói lakos nem a legjobb lábón áll testvérbátyjával, mivel örökös perlekedik. A gyűlölség a testvér fiába, ifj. Marovies Józsefben is beplántálta magát, még pedig annyira, hogy a legény szemébe mondta egyszer nagybátyjának, idb. Marovies Józsefnek azt, hogy vagy felgyújtja a házat, vagy megöli valahol. Az idő, Marovies háza f. hó 11-én csakugyan tüzet

dökölt remek hatalmában, hogy még a legkardhordóbb s buzogányforgató vadmagyarok is, mint pl. Kinizsy Pál, sem merték kétségbe vonni, hanem szent megadással türték édes keresztjét. S tán éppen itt lehetne helye a vitának a fölött, vajjon férjjet szeretni jog-e, avagy kötelem? Szerintem jog, — mert ha csak kötelesség, a jellemes része nem kér belőle.

Hajdanta persze a magyar hajadonnak szülei házában a fonás, szövés, varrás és több efféle hasznos házi dolog eltanulásán kívül — jó lélekkel mondhatjuk — alig volt más egyébre jog; hanem a kor, viszonyok, no meg ide s oda a divat elnevezése alatt ismeretes kinövésék, napjainkig igen sokat változtattak e szigorú, spártai korlátok közé szorított, egyedül a tiszta természet által szankezionált — hogy divatos szójárassal éljek — törvényezik.

Mai nap a magyar szépnek — ha pipiskekorát már elérte — jogában áll fölvennie a „hosszú“ ruhát s a mi a legfőbb: minden halandótól megkövetelheti a „nagysád“ titulust, melylyel 3 század előtt abban a jó Erdélyországban csak Apaffy Mihály uram ő kigyelmet tituláltak, lévén ő sem több, sem kevesebb, mint: fejedelem!

Igaz, hogy a magyar alföld e tekintetben hátrább van, mint mi, mert ott még a kisasszony megszólítás tisztessége és salonképességéből mit sem vesztett. Isten a bálványimádást kegyetlenül bünteti s ezt nekünk felednünk nem szabad!

A leánynegyedet a nők eleintén természetben kapták, értvén alatta egynegyedrészt azon nemesi birtoknak, mely királyi adomány útján szerezett. Szerencsés volt az a polgár vagy paraszt fiú, ki egy ilyen nyeggedel bíró hajadont vett föl. Egyik neme volt ez a testvérré fogadásnak, mely által a férj a nő nemes családjának tagjai közé fölvetetett, és mint honoratior, több rendbeli nemesi jogokat élvezett. Az ilyen házasságból született gyermekek

nem apjuk, hanem anyjuk nevét nyerték s ennek társadalmi állásához mérten neveltettek föl. A jószágból a leánynegyedet csak egyszer adták ki. Ennek megtörténte után a későbbi nemzedéken a leányok a hajadoni joggal voltak kötelesek megelégedni. Ez pedig a szülők vagyona és polgári állásához mért lakás, tartás, ruházat és kiházastárból állott. Jelenleg a leánynegyed már csak azon ősi nemesi javakból követelhető, melyek az 1852. évi ősiségi patens értelmében fiágiak maradtak. Mig ellenben a hajadoni jog az ilyen fiági jószágból is kijár, meg a hitbizományokból is, mely utóbbiakban a leányok szintén nem örökölhetnek, — az ilyen természetű földekben az örökségi jog szin én csak a fiutódok részére lévén biztosítva.

A leányok fiúsítása vármegyékben a nemesi birtokra egyedül királyi engedély mellett történhetett. És ezt az utolsó fiági birtokos nem csupán leánya vagy nővére, hanem felesége számára is megnyerhette. Ekként fiúsította a hatalmas Thurzó a nejét, Drugeth Mária, ki azután mint fiúsított asszony, főispánná megválasztott. Mert tény az, hogy 1848 előtt az alkotmány a magyar nőket sok oly férfi-joggal ruházta föl, melyekkel most nem bírnak. Nemesak polgári, hanem politikai jogokat is gyakoroltak. Úgyeiket mint fiúleányok, családők gyanánt intézhették. Birói hivatal szintén viselhettek, mert elnökei voltak az úri széknek, ők nevezték ki elhez a két megyei táblabíró. Tisztújítási és követválasztási jogokkal is éltek s ez utó befolytak a megyék rendezésébe, a tisztikar megalakítására, a törvényhozás és kormányzásba, sőt még a honvédelembé is.

Innen van, hogy a magyar nőben még ma is észrevehető bizonyos finom vonása az önálló jellemnek, a tértias bátorságnak. Innen a magyar nő különös érdekelteése a haza dolgai iránt, innen van az a rajongó hazaszeretet, mely épügy, mint

a háziasság és hűség, legfényesebb erényei közé tartozik a magyar hölgyeknek. Mily lelkesedéssel karolták föl ok mindig, ha áldozat kellett, nemzetünk érdekeit; mily önfeláldozó elszántsággal léptek síkra; mily hősi lélekkel állottak helyt az elhatározó pillanatban: Nándori Ilka, Báthory Zsófia, Rozgonyi Cecília, Széchy Mária, Zrinyi Ilona, az egri, fehérvári és közzei amazonok — történetünkől tudjuk. Erényeik és érdemeik legfényesebb bizonyágát azonban mégis csak törvényeinkben találhatjuk föl. A nemzeti törvényhozás oly szép kiváltságokkal soha sem ruházta volna föl a magyar hölgyeket, ha meg nem érdemelték volna. Példányképei ok azon valódi honszeretnek, a mely egyképen nyilvánul akkor is, ha már semmi jót, ha már semmi örömet sem talál házában; akkor is, ha nyomorban szenved, ha legigazabb törekvéseiért gúnynyal sértegettetik, sárral dobáltatik avagy számkivetetik.

(Folyt. köv.)

Koronahegyi (Smerdzsonka) fürdő ismertetése.

Ezen fürdő a Szepesmegyében fekvő eperjesi püspök s káptalan lechniezi közös birtoktulajdonához tartozik, Veresklastrom tőzsomszédságában, melynek alapítványos javadalmát hajdan ezen lechniezi uradalom, mindazonáltal a mostaninál terjedelmesebb arányban képezte.

A fennlévő régi okiratok szerint a fürdőtől elválaszthatlan ezen Veresklastromot kartauzi de monte Coronae nevezett remeteszerteteské javára 1319. évben bizonyos Kokos magister, néhai Rikolfy gróf fia alapította s javadalmazta is.

A Veresklastromnak s az ahhoz tartozott lechniezi javadalomnak birtokában kartauziak csak az 1563. évig voltak, midőn a királyi okirat szavai szerint, benső okok, valamint a kolostor s templo-

fog, azonban a gyors segély következtében eskis a fedele égett le. Most természetesen ifj. Marovies Józsefet gyújtogatással gyanúsítják, mely gyanút még az is megerősíteni látszik, hogy a legény nem tudja kimutatni alibiét.

Hűtlen eseléd. Gress János héthársi lakos kamráját a saját eselédje, Kollár József, feltörte és onnan egy ládából, a eselédkönyvét és 18 forintot lopott ki. A tolvaj a pénzről semmit sem akar tudni, csak azt ismeri be, hogy a eselédkönyvet ő vette ki. Később valószínűleg majd a 18 forint is eszébe jut.

Szomorú vég Biszaha Antal, rovní lakos a legutóbb megtartott bártfai országos vásárra szintén felhajította a lovát. A jó ló nézett ki s gazdája diacsérte is agyba-főbe a vásárolni szándékozóknak, nem is sejtve a szomorú kimenetelt, melynek a táltos előbe nézett. Megvizsgáltatván ugyanis a lova, takonykórban szenvedőnek találtott, minek folytán rögtönítelő bíróság módjára azonnal leszúrták s bőrt átadták a világereskedelemben. A nekibusult gazda leverten indult haza a végzetes vásárról, melyen oly könnyűszerrel adott túl kedves lován.

A lami posta. A bártfai postát az állam vette kezelés alá. Ez idő szerint tehát megyénkben Eperjesen és Bártfán van állami posta.

Eberség. F. hó 27-én reggel alig hogy berobogott a kassai vonat a pályaudvarra, egy III. oszt. kocsiból lelkendezve szállt ki egy asszony, s képzelhető lármás hangon panaszlá fiúnek-fának, hogy 30 forint veszett el. Egy tárgy kinézésű városi rendőr törhetlen flegmával bánta a dolgot s csak akkor, midőn már szétszórtak a passasérek, fogott meg két utolsóknak kiszállt embert. Ez mindenesetre olyan komikus dolog, hogy városi rendőrségünk érdekében szinte resteljük regisztrálni a históriát. De különben, ha már annyira vagyunk, hogy rendőrségünket abszolúte semmi sem lehet használni, más városok példájára megtehetnők, hogy belügyminiszeri engedéllyel legalább a vasutnál esendőörök teljesítene a szolgálatot s tartanak fenn a rendet.

Reszeges tolvaj. Neupaner Erzsébet asszonyt mindenki olyannak ismeri, mint a ki sokkal szívesebben hajtogatja a pálinkás kupiczát, mint a vizes poharat. A multkor is hatalmasan beállított s milyen állapotban, — nem tudni hogyan, — a Bárkány Emil lakásából elemelt egy szoba szőnyegét, melyet épen akkor akart áruba bocsátani, midőn egy Mihászna nyakon eszte. A tisztelt dáma hűsöl.

Vig kocsis. Stern Mór, soóvári lakosnak a kocsisa a multkor künn volt urával a sebes-kellemesi réteken egy lakzin. A kocsist olyan jól tartották, hogy este felé annyira fejbe szállt a sok, mindenféle jó, hogy nagy urak módjára kedve szottyant egy kis sétakocsizást tenni. Azonnal be is fogott s vig dana szó mellett behajtott Eperjesre. Itt a főútcán, danolva, oly eszeveszett sebességgel hajtott keresztül, hogy komolyan elgázolással fenyegette a járókelőket. A rendőrség látva a veszedelmes részegét, kocsiját megállította, sőt magát a dityiba tette. Midőn a kocsis reggel fölébredt, sehogysem tudta elképzelni magának azt, hogy mikép kerülhetett ő bele a réteken vígan folyó lakziból, egyenest Eperjes város dutyijának rideg falai közé?

Tolvaj furfang. Neumann S., helybeli szabót az iglói vásárról hazafelé jövet igen furtangosan lopták meg. A Lőse és Igló közti úton ugyanis ismeretlen tettesek a szekér hátulján lévő nagy

pakkot felmetszették s abból igen sok térfurhát loptak ki. A szekeren volt tanonc és kocsis a Lőse város közelében tanyázó ezigányokra gyanakodnak.

Drága lakoma. Kovaly János, sósujfalvi lakosnak még a mult évben feltörték az udvarán lévő tyuktrecezt s onnan két tyukot tolvajlottak el. A finom pecsenyére fájó fogakat a esendőség csak most fogta el, még pedig Szabolycs András, Ivanko Mihály s ifj. Ivanko Mihály, sósujfalvi lakosok személyében, kik töredelmesen bevallották, hogy a két tyukot ők lopták el s Miliuki Mihály házában megfőzték s jót lakmároztak rajta. Most pedig betöréses lopás miatt az eperjesi kir. járásbírósnál hihetőleg nem jól érzik magukat.

Guba-tolvaj. Lubite János, n.-sárosi lakosnak még a mult hónapban éjjel feltörték az istállóját s onnan egy 7 forint értékű gubát loptak ki. A esendőség hosszas kutatás után bizonyos Nazár Andrást, ottani lakost fogott gyanuba, kinél erőlyes házmotózást rendezvén az elveszett gubának nyomára jöttek. A tolvaj a helybeli járásbírósnál börtönében van.

Gyilkosság Friesa András, m. jakubfalvi lakos oly annyira szerette a pálinkát, hogy a felesége alig győzte szidni s gyalázni. E hó 11-én Friesa János ismét hatalmasan bepálinkázva került haza, mire az asszony természetesen újra lefordta. A gazda felesége szavára olyan dühbe jött, hogy az asztalról hirtelen felfogva egy nagy kést, azzal nejt jobb lágyékán olyan szerencsétlenül szúrta meg, hogy az egy pár perc alatt kiadta lelkét. Az a furcsa az egészben, hogy a szobában ott volt Friesa 14 éves fia s egy Verespej András nevű egyén feleségével együtt, a kik tehát talán mégis csak meggátolhatták volna a gyilkosságot, s még nem mozdultak meg! A gyilkos férj a kis-szebeni kir. járásbírósnak adatott át.

Ruha-lopás Dzurik Anna és Mária, hermányi lakos k. közös kamrával bírnak, melyben együtt tartották ruhájukat. E hó 11-én éjjel ismeretlen tettesek feltörték a kamrát s abból Dzurik Anna kárára 35 forint, Dzurik Mária kárára pedig mintegy 50 forint értékű ruhát loptak ki. A tolvajokat eddigelé nem sikerült kézre keríteni.

Kapitányi rendelet W., vasuti mérnöknek van egy szép kutyája, mely igen szelid természetű s csak az az egy hibája van, hogy néha néha rángrik a járó-keőkre, anélkül azonban, hogy megharapná az embert. Emiatt, — a mint hallottuk, — a tulajdonos a közelmúlt napokban a kapitányi hivataltól írásbeli fölhívást kapott, hogy kutyáját mindig madzagon vezesse, különben az hivatalból fog lebukszátani. A mint mi ismerjük az illető kutyát, biz az nem veszélyes állat, hogy madzagon kellene vezetni.

Ujonezozás Egy álló hete már, hogy olyan lárna van jó Eperjes városában, a melyet ritkán lehet élvezni. A falvakról bekerült „silbak-jelölt”-ek jól felpálinkázva csoportonként járják be a várost s notáznak olyan tüllhasogató skálával, hogy az ember szinte elkívánczik siketnémának. Nagyon keserves kenyér a katona-kenyér, az szent igaz, hanem hát az efféle lármával azt amúgy sem lehet elkerülni, avagy megédesíteni. A városi rendőrség felvehetné programjába a „közensend”-re való figyelmet is, mert hát nemesak „röndnek”, de „esöndnek” is „muszájatnak lönyyi”!

Halált okozó „Tanglich”. A mult heti sorozás alkalmával történt meg ez a páratlan eset.

Egy jól megtermett s tagba szakadt falusi legény az utolsó percig abban a jó hitben ringatta magát, hogy nem válik be katonának. Midőn mérték alá állították s az orvos alaposan megvizsgálta a herculesi tagokat, a sorozó-bizottság egyhangulag kimondta a „tanglich”-ot, melyre a legény olyan nyíra megijedt, hogy ott nyomban megütötte a guta s délezeget testét nem a katonai mundérba, hanem a koporsóba bu tatták. Hajdanta, a régi jó időkben azon busúlt el a fiatalság, ha be nem vált katonának, most meg szörnyet hal tőle. . . . Idők jele!

A megyei tisztviselők magánügyködése a belügyminiszternek az 1883. XV. t. ez. alapján kimondott elhatározása folytán megengedve nem lévén, az 1874: 34. törvényezikk (ügyvédi rendtartás) módosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalásakor — mint a „Nemzet” jelzi — a módosított törvénybe azon rendelkezés szindikoltatik felvételni, hogy a tisztviselők úgy, mint a kincstári és alapítványi ügyészek — miután magánfelek ügyeit nem viszik — az ügyvédek lajstromába való felvétel kötelessége alól szintén felmentessenek.

Kis lutri.

Beesi : márczius 21. 77. 76. 53. 2. 51.
Brünni : márczius 24. 63. 23. 88. 20. 76.

Felölös szerkesztő: Hedry Bertalan.

Kiadótulajdonos: Haitsch Lajos.

Nyilt-tér.

A „GONDÜZŐ”

szépirodalmi hetilap

f. évi ápril hó elsejével harmadik évnegyedébe lép és rövid fennállása óta, rendkívül dús és változatos tartalmánál fogva, oly pártolásnak örvend, mely az irodalom terébe valóban páratlanul áll hazánkban.

A „Gondüző” erkölcsöt nemesítő és lelket művelő, érdekesítő és gondokat üző olvasmányaival kimeríthetetlen tárházat képez családok és egyesek számára.

A „Gondüző” munkatársai: P. Szathmáry Károly, Tolnai Lajos, Komocsy József, Kiss József, Margitay Dezső, Mikszáth Kálmán, Szana Tamás, Tóth Endre, Vértési Arnold, Kazár Emil, Ejszaki Károly, Endrődi Sándor, Balázs Sándor, Dalmady Győző, Prém József, Hentaller Lajos, Sziklay János, Reviczky Gyula, Palágyi Lajos, Lévy Sándor stb. stb.

A „Gondüző” továbbá megkezdte „A gránátköves asszony”, Marlitt E. világhírű regényének közlését, egyedül jögisított magyar fordításban, mely regény egyszerre hat nyelven jelenik meg.

Végre pedig örvendve emlíjük meg, hogy Jókai Mór és Beniczky-Bajza Lenke koszorus írónk ígérését bírjuk, hogy a „Gondüző” számára írni fognak, miáltal oly kellemes helyzetbe jutottunk, hogy hazánk irodalmi kitünőség-it csoportosítsuk lapunk körül.

A „Gondüző” megjelen minden vasárnap 3¹/₂ ivnyi tartalommal és ára a bérmentes szétküldéssel együtt negyedévre 1 forint 50 kr., félévre 3 forint.

Mutatványsszámmal mindenkinek szívesen szolgálunk ingyen és bérmentve, ki e végett hozzánk fordul.

Az előfizetési pénzek legezészerűben postautalványnyal a „Gondüző” kiadóhivatalához küldendők.

Szekely Aladár,

a „Gondüző” kiadó tulajdonosa
Budapest, dob-utca 4.

mának pusztulása miatt I. Ferdinánd király Veresklastromot az ahhoz tartozott birtokkal együtt ideiglenesen (uspue ad beneplacitum) Bornemisza György szepesi nagyprepostnak, illetve káptalanának, kik politikai viszálykodások folytán székes helyükről kiszorítottak, maguk s levéltárunk menedékhelyül azon feuntartással adományozta, hogy a még ottan lakó kartauzi főnök ellátásáról gondoskodjanak.

Mely haszonélvezeti állapot azonban csak 1568-ig azaz öt évig tartott, mert II. Miksa király a török hadjárat folytán pénzüszükségtől szorongatva, Veresklastromot birtoktartományával együtt Magócsi Gáspár tornai főispánnak 25.000 forintért elzalogosította, melyből a zálogba vevő 13.200 forint elengedve, csak 11.800 forint hozott követelésbe.

Később 24 évvel, 1592. évben ezimét s módját nem tudhatni, ezen Veresklastrom birtoktartozékával együtt gróf Rákóczy Zsigmond birtokába jutott. Ezeket 1612-ben gróf Rákóczy Páltól báró Horváth de Palocsa 25.000 forint zálogban átvette, kitől ismét 1625. évben ugyanazon gróf Rákóczy Pál azon kikötési záradékkal ellátott királyi engedéllyel 35.000 forint váltotta vissza, hogy miután ezen birtok egyházi jogosultsággal bír, az jobban ne terheltesék és hogy az a kartauziak, vagy más szerzet által, avagy esetleg egyéb egyházi célokra visszaváltható legyen.

Ennekutána 74 évvel később 1699-ben ezen birtokot Veresklastrommal együtt Mattyasovszky László néhai nyitrai püspök s m. kir. kanczellár, gróf Rákóczy Erzsébettől, gróf Erdődy György nejtől, ki gróf Rákóczy Pál unokája volt, bizonyos leszámítolási folytán már csak 22.000 forint vette meg, illetve mint egyházi birtokot megváltotta, és az 1705. évben kelt végrendeletében a kamalduli szerzeteseknek azon kötelezettség teljesítése mellett hagyományozta hogy lelke nyugalmáért napokint legalább egy misét szolgáljanak; s miután a megváltásra kormányilag is felhívott kartauziak, kiknek ebbeli jogosultsága fenn volt tartva, a tőlük vált-

sádjij fejében követelt 35.000 forint kifizetni nem bírták, ezen Veresklastrom birtoktartozmányával együtt királyi engedéllyel 1710. évben a kamalduliak birtokába jutott. II. József császár idejében ezen szerzet is eltöröltetvén, Veresklastrom birtokával együtt a vallásalap javára elfoglaltott, 1820. év július havában pedig I. Ferenc király által az eperjesi püspökség és káptalan közös javadalmazására kegyelmesen adományoztatott.

Szerzetesek avagy világiak birtokolási idejéből a királyhegyi (Smerdzsonka) fürdőre vonatkozó adatok nincsenek, valószínűleg ásványvízének gyógyhatása akkoron még ismeretlen volt, szóbeli hagyomány szerint gyógyhatása csak később tapasztaltatván, a ezélnak szolgálható épület hiányában csak az ottani molnár fasztrében tartott kádakban azon ásványos vizet izzó kővelkel felmelegítette, melyet főképp a köszvényben szenvedett betegek s nyomorékok, de egyéb betegek is várt sikerrel használna, gyógyhatását hirbe hozták.

Ennek folytán még a vallásalap bírlása idejében egy épület állítottott fel, de csak 4 vendégszobával; később 1824. évben a püspökség a káptalannal együtt egy nagyobb épület felállításáról gondoskodott, 10 vendéglak s 14 fürdőszobával; legújabbban pedig a püspök-káptalani uradalom költségén egy új díszes és a modern jogos igényeknek teljesen megfelelő vendégház építettett fel, mely nagyon is kényelmes 8 vendégszobát, azonfelül egy tágas ét-, társalgási s tánctermet és két szinte kényelmes s tágas fedett tornácot foglal magában. A szobák mindegyike külön van butorozva, fűtökemencékkel ellátva, a nagy terem pedig kettővel. Ezekhez még járuland már is az építés alá vett ottani koresmai épületnek emeletre való kiépítése 8 vendégszobával.

A legújabbban megéjtett elemzés eredménye után a koronahegyi (Smerdzsonka) fürdő ásványvize a sós kénsvizek vagy a meszes kénsvizek közé sorolható. Kénhidrogén oly mennyiségben van jelen,

hogy az már gazdag kénés vizekhez sorolható. Például gazdagabb kénhidrogenban mint a híres Weilbaeh Németországban és mástélszer többet tartalmaz, mint a lajbiezi fürdő kénvize; szilárd alkotórészekben is kétszer annyit tartalmaz, jellege azonban teljesen ellát a lajbiezi víztől, mely utóbbi égvényes kénésvíz.

Gyógyhatása kiterjed idült izületi, eszós és köszvényes bántalmaknál, görvélyes és bujakóros természetű mirigy daganatoknál, idült bőrküntések-nél és régi fekélyeknél. Belsőleg pedig altsti pangásoknál, aranyeres, hysterikus, hypokondriakus, valamint vese bántalmaknál. A koronahegyi (Smerdzsonka) forrás vize természetesen mindenütt javalva lesz, hol kénsvizek eredménynyel alkalmaztatnak és így idült fémmergezeknél és belehelésül a légző szervek idült hurutjainál.

A gőzkazán s új esőveknak legújabbani beállításával gondoskodva van a viznek ezélszerűbb s természetének megfelelő módon való kezelésére a fürdők részére.

Koronahegyi (Smerdzsonka) fürdő elragadó környékével gazdag kirándulási helyekben. A legelső s legrészeg kirándulási hely a sesaványi fürdő, hova lefelé Dunajeczen evezve, az annak partjain gazdag képezményekben magasló hatalmas kösziklák, mint a rideg természet esodaszerű művei a szemlélet gyönyörködtetése mellett, imadásra is indítják azok hatalmas örök alkotója iránt. Ezt még inkább lendíteni fogja a Dunajec mentébe, annak innesső partján terhes munkával s tetemes költséggel évek óta épülő utnak közeledő befejezése, mely a szárazon való közlekedést könnyítendő.

Továbbá az alig félóránnyira fekvő haligőzei barlang, a Koronahegy, melynek tetején építetik egy vendéglő, valamint a nedeezi s esorsztási várak. A távolabbiak közül emlíendő még a béla barlang s egyáltalán a magas Tátra számtalan gyönyörű helyeivel.

Hivatalos rovat.

Árverési hirdmény.

Alulírott kir. b. végrehajtó ezennel közhírré teszi, miként az eperjesi kir. járásbírósnak 436. számú végzése által az Eperjesi bankkegyelet javára Teitelbaum Vilmos és társai ellen 500 frt és jár. erejéig elrendelt végrehajtás foganatosítása alkalmával bírósággal lefoglalt és 1641 frtra becsült szarvasmarha, lovak, szekerek, takarmány és bolti árucikkekkel álló ingóságok f. évi április hó d. e. 11 órákor Eperjesen nyilvános árverés útján beesáron alul is el fognak adni.

Eperjes, 1885 március 26-án.

Prestsák József
kir. b. végrehajtó.

J. REIF, Specialist, Wien,

Margarethenstrasse 7, im Bazar,

versendet discret.

Gummi- und Fischblasen, nur echte Pariser, per Dutzend fl. 1, 2, 3, 4, feinste fl. 5.

Feinste Pariser Vorsichts-Schwämmchen, per Dutzend fl. 2-3 und fl. 4.

Suspensorium, fl. 1, 1.50, 2 und fl. 3 per Stück.

Ferner alle sonstigen Specialitäten für sanitäre Zwecke.
796 26-26

oooooooooooooooooooo

Dobay Sándor

eperjesi kir. közjegyző jelenti, hogy hivatalos helyiségét f. évi április hava 1-től a főutczai 203. számú Kyss-féle házba fogja áthelyezni.
1015. sz. 1-1

oooooooooooooooooooo

NEM HIVATALOS RÉSZ.

Wichtig für jeden Nervenleidenden.

Nur vermittelst **Elektricität** lässt sich ein Nervenleiden gründlich beseitigen. Meine neuen **Inductions-Apparate** (Elektrische Maschinenchen), von jedem Leuten leicht zu handhaben, sollen in keiner Familie fehlen. Gicht, Rheumatismus, Schwächezustand, Zahn- und rheumatische Kopfschmerzen, überhaupt jedes Nervenleiden wird durch meinen **Inductions-Apparat** geheilt. Preis eines completen Apparates mit ausführlicher Gebrauchsanweisung fl. 8.—. Einzig und allein bei mir direct zu beziehen.

Dr. F. Beeck, Triest, 2 Via Poudares 2.
1001 25-4

Bizonnyitvány.

Az alulírottak egy általuk eszközölt szoros vizsgálat alapján kijelentik, hogy a párisi **Casley és Henry** urak francia szárvarkapapír-gyárából származó **„LE HOUBLON“** szárvarkapapír kitűnő minőségűnek, minden idegen alkatrésztől különösen minden az egészségnek ártalmas anyagoktól is mentnek találtak.

Bécsben, 1884-j május 24-én.

Al.: **Dr. Pohl J. J.**
• vezeti technológiáján, rendes tanács a csász. kir. miniszternek.

Al.: **Dr. Ludwig E.**
• orvosi végzetts. és k. nyil. rendes tanács a bécsi egyetemen.

Al.: **Dr. Lippmann E.**
• vezényel rendk. tanács a bécsi egyetemen.

(Fentebb alírtak helyesége **Dr. Hermann J. csász. kir. jegyző** ur által Bécsben bizonyítottott. Fentebbi bizonnyitvány aláírattott a csász. kir. külügyminiszterium és a bécsi francia követéség által 1884-j május 28-án.

Nach AMERIKA

am besten und billigsten durch **ARNOLD REIF**, Wien I., Pestalozziggasse No. 1, ältester Firma dieser Branche. 50-18
916 Auskumft und Prospekte umsonst.

Cs. kir. osztrák-magyar szabadalmazott 1017 12-1

Farugony-matrácok

6 frt.  **6 frt.**

Pótlék szalmazsákok és sodronybetétek helyett

tiszta tartós és jutányos, különösen alkalmas intézeteknek és kórházaknak. Nagyobb megrendéseknél, megfelelő árleengedés. A megrendéseknél az ágy belső szélessége és hossza tudatandó.

Főraktár: BÉCS, I. Maximilianstrasse 1.

Kamatláb leszállítása.

Az eperjesi gk. káptalan részéről köz tudomásra hozatik, hogy a kezelése alatt álló egyházmegyei kegyes alapok tőkepenzei, ingatlan birtokra zálogjogi bekebelezés mellett, ezen 6% kamatra kikölesönöztetni, s az eddig magasabb kamatláb mellett elhelyezett tőkék utáni kamatok is, — a bepe-relt tőkék kivételével — folyó évi július 1-étől számítva 6%-ra leszállítani fognak.

Eperjes, március 5-én 1885.

Petrik István,
káptalani ügyész.

1008 3-3

Arjegyzék.

Bécsi tormás kolbász naponta friss	1 pár frt	—12
Pesti " " " " " "	1 " "	— 5
Párizsi " " " " " "	1 kiló	1.10
Debreczeni " " " " " "	1 " "	1.25
Győri füstölt " " " " " "	1 drb	—10
Kassai vagy Prágai sódar nyers	1 kiló	1.25
" " " " " " főzve	1 " "	2.80
Füstölt marhahus	1 " "	1.35
Marhanyelv füstölt, nyers vagy főzve	1 drb	1.60
Szalámi magyar v. veronai	1 kiló	2.50
Krakói kolbász	1 " "	1.60
Pörkölt szalona	1 " "	1.25
Rózsa paprika 1/4, 1/2, 3/4 kiló dobozban	1 " "	2.—
Tarhonya	5 " "	2.50
Maccaroni	5 " "	3.—
Gardinette 1 láda	5 " "	10.—
Caviar friss dobozban	1/2 " "	2.—
Ajóna sós genuai	1 " "	2.—
Sardiniai orosz páczolt olajban	1 hordó	2.50
" " " " " " 1/4 doboz	1 " "	—40
Ementhali sajt legfinomabb	1 kiló	1.50
Groyi " " " " " "	1 " "	1.—
Gorgonzola " " " " " "	1 " "	1.60
Roquefort " " " " " "	1 " "	3.—
Parmai régi olasz sajt	1 " "	2.20
Imperial valódi 12 darab	1 láda	2.40

Megrendelhető: **Plesch H.** kereskedésében Budapesten.
922 20-18

BERGER gyógyszerészeti

Thea-szappanja

orvosi szaktekintélyek által ajánlva Európa legtöbb államaiban, fényes eredménnyel mindennemű

küütések

ellen bár mi helyen, továbbá krónikus, fej korpafoltok, senyedék (vagy köznnyelven rüh) ótvár, pattogzások ellen ép úgy mint veresország, fagyosság, lábizzadás, fej- szakkál-varak ellen használható. A **Berger-féle** gyógyszerészeti szappanban 40% növénytartalom van és nagyon különbözik mindenféle thea-szappantól, melynek a kereskedésekben találhatók. — Tévedések és hamisítások elkerülése végett határozottan a **Berger thea-szappan** kérésű s figyelni kell az ismert védjegyre.

Berger gyógy kén-szappana

ugyan így alkalmazható, s ha ez inkább tetszendők, akkor tessék a **Berger-féle kén-szappant** követelni, melyek a külföldi utánzatok hatásától esodásan különböznek.

Mint gyöngébb thea-nemek, melynek hivatalosan minden tisztátalan részt, bőr- és fej-kötegeket, egy gyermeknek mint nőknél és meglett egyéneknek, ezen keverékkel való marással s az ajánlott szappannal naponta használva, biztos tisztulás jöhet elő.

Berger-féle Gliczerin thea-szappan,
darabjaként 35 kr. az utasítással együtt gyár- és rak-hely **G. Hell, Troppan.** A bécsi gyógyszerészeti kiállításon a legnagyobb elismeréssel tüntetett ki 1873-ban

Depot in Eperjes Apoth. Schmidt.
1005. 12-4

Hölgyeink figyelmébe!

A negyed beálltával hölgyközönségünk figyelmébe ajánljuk a következő szaklapokat megrendelés végett.

I. „Magyar Háziasszony.“

Háztartási, gazdasági és szépirodalmi hetilap, a magyar gazdasszonyok országgyűlésének hivatalos közlönye, mely már IV. évfolyamban van és nagy elterjedésnek örvend. Megjelenik minden vasárnap **Munka után** című ingyenes szép-rodalmi melléklettel.

Előfizetési árak:
Egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr.

Előfizetések legezészerűben postautalvánnyal a **„Magyar Háziasszony“** kiadóhivatalába, Budapest, **váci-körút 20. sz.** a. intézendők.

II. „Magyar Gazdasszonyok Lapja.“

Háztartási, gazdasági és szépirodalmi lap.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én **„Csöndes órák“** című ingyenes szép-rodalmi melléklettel.

Előfizetési árak:
Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.

Előfizetések legezészerűben postautalvánnyal a **„Magyar Gazdasszonyok Lapja“** kiadóhivatalába, Budapest, **Zoltán-utca 13. sz.** a. intézendők.

Mindkét lapból levelező lapon való megkeresésre a kiadó hivatalok ingyen és térmentve küldenek mutatvány-számokat.

Mindkét lapból még kaphatók f. évi teljes példányok. Előfizetések ezen két lap bármelyikére minden könyv-kereskedésben és postahivatalnál is elfogadtnak.

A **„Magyar Háziasszony“** vagy a **„Magyar Gazdasszonyok Lapja“** járatásával minden magyar nő, gazdasszony sokat nyer. E hetilapok mindegyikében a nők hivatását és munkakörét teljesen átölelő oly sok és változatos cikkek és közlemények jelennek meg, többnyire női kezek által írva s a mellett szórakoztató közleményekkel annyira el van látva, hogy az előfizetési árt nem sajnálhatja reá egy nő sem, a ki ismeretkört szélesíteni és munkakörében tapasztalatait gazdagítani óhajtja.

50 3-5

Orvosi bizonylatok

„MARGIT”

GYÓGYFORRÁSRÓL.

Előnyös tulajdonsága valamennyi szikéleges vizek között, — vegyi alkotórészek szerencsés összetétele, kevés szabad szénsav, de gazdag, félig kötött szénsav tartalma.

Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és kir. tanácsos. Jó hatásának találtam a légutak és gyomor nyálkahártyáinak hurutos bántalmainál. A Seltersi-, Radeiner-, Vichy- stb. vizektől különböző csekélyebb szabad szénsav tartalmánál fogva, s azért a vérzések lehetőségénél, vagy a hol a vérkeringési szervek izgatásától kell tartani, a szénsavanyúság dúsabb vizek fölött előnnyel bír.

Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár. Rókus-kórház igazgatója. Kiválóan jó hatásának bizonyult a légző- és vizeledő szervek hurutos bántalmainál, oly annyira, hogy jelenleg rokonalkatú más ásványvíz kórházunkban alig rendeltek. — csekély szabad szénsav tartalmánál fogva, oly esetekben is sikeresen alkalmazzuk, a melyekben a Seltersi-, Giesshübli-, Gleichenbergi-vizeknek használata határozottan káros volna.

Dr. Navratil Imre egyetemi tanár. Torok-, gége-, légcső- és bőrbetegségekben igen jó, kiváló hatást pedig akkor gyakorolt, ha az említett szervek bántalmával rokon természetű gyomorhárvolt jelen.

Dr. Poór Imre egyetemi tanár. Gége-, tüdő-, gyomor, vizeledő szervek hurutos bántalmait szintugy oszlatja, mint a Seltersi, Gleichenbergi, Giesshübli. Előnye, hogy a betegek élvezettel iszzák, s hogy semmiféle, sem belélegezve, a fejben vagy tüdőben nem okoz semmi vértorlódást.

Dr. Kétyl Károly egyetemi tanár. Légző, emésztő-szervek hurutos bántalmainál jó eredménnyel alkalmaztam Seltersi, Gleichenbergi, Giesshübli vizek fölött kisebb szénsav tartalmánál fogva előnnyel bír.

Dr. Barbás József Rókus kórházi főorvos. Légcső-, emésztő- és vizeledő-szervek hurutos bántalmainál bátran versenyez a külföldi szikéleges ásványvizekkel.

Dr. Bamberger Henrik egyet. tanár, udvari tanácsos. Légző-, emésztő-szervek idült hurutjainál tapasztalt eredmény bizonyítja, hogy gyógyhatásban teljesen azonos a Seltersi-, Giesshübli és Vichy vizekkel.

Dr. Duchek András egyetemi tanár, udvari tanácsos. Összetétele és kellemes ízénél fogva ajánlható a légző- és emésztő-szervek kórállapotainál.

Ez idő szerint Európa legelső és leglátogatottabb **tüdőbetegek klimatikus gyógyintézet** a „Margit“-forrás gyógyhatásáról. — Sok oldalú legkedvezőbb eredmények alapján, melyeket én gyógyintézetemben „a „Margit“-forrás gyógyviz” alkalmazása által a légutak idült hurutos bántalmainál tapasztaltam, hivatva érzem magamat ezer betegek által kedvesen fogyasztott, és jól tűrt gyógyvizet a legelsőben ajánlani.

Görbersdorf, 1879. márczius 18-án.

Dr. Römpfer Tódor.

Borral használva a legegészségesebb és legkellemesebb ital.

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

m. k. udvari ásványi iz-
szállítónál Budapesten.

Ügyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

1005 12-1

פיר פסח
סדר שיכער
אלם נייעשעם
פ. 2.80 אונד פ. 1.10
פער שטיק
שיקער ייפאבריק
ווינען
ראשענבורגער אסעק
87.

Fisch- u. Gummiblasen

feinste und sicherste Vorsichtspräparate gegen alle Folgen nur echte pariser gaurantirt, pr. Dutzend a fl. 1, 2, 3, 4 und fl. 6. Feinste Pariser Vorsichts-Schwämmechen pr. Dzt. fl. 2, 3 und 4 Feinstes Damenpräservativ per Stück fl. 2 Vorzügl. Suspensorien pr. Stück fl. 1, 1.50, 2 u. 3. versendet discret sammt Gebrauchsweisung Jul. Reiff, Specialist, Wein VI. Margarethenstrasse 7, Exporteur. 1004 50-4.

Bernovits Gusztáv

ujonnan felszerelt és berendezett

KÖNYVNYOMDÁJA

ajánlkozik mindennemű

könyvnyomdai munkák

bármely színben

csinos, gyors elkészítésére a lehető legolcsóbb árak mellett.